
OPENBARE ZITTING VAN 23 JUNI 2025

Aanwezig: Vera De Man, voorzitter
Inge Lenseclaes, burgemeester
Leo Van den Wijngaert, Joke Lenseclaes, Jan De Broyer, Jeroen Van San,
Filip Boon, Danny De Kock, schepenen
Sven Willekens, Leen Gillis, Peter Lombaert, Stefan Vanderlinden, Yves de
Marnix de Sainte Aldegonde (Graaf), Myriam Vanderlinden, Pierre-
Emmanuel Dumont de Chassart, Joris Kelchtermans, Alan Pauwels, Jan
Van Brabant, Kryne Dekock, Tom Hanssens, Nele Demartelaere, Tim
Vloebergh, Miranda Cornet, Alexandra Claeys, Sophie Lafosse,
gemeenteraadsleden
Dieter Vanderhaeghe, algemeen directeur

Afwezig: Geoffroy d'Aspremont Lynden (Graaf), Dirk Dewaet, Martine Haegeman,
Charles de Groot, gemeenteraadsleden

<p>Goedkeuring Kerkenbeleidsplan Overijse (GR/2025/0144)</p>

Bevoegdheid

- Decreet Lokaal Bestuur, artikel 41

Juridische grond

- Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, artikel 33/2
- Decreet van 12 juli 2013 houdende toekenning van de subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria
- Omzendbrief BB 20174/2 van 28 maart 2017 betreffende subsidies voor (niet)-beschermde gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria
- Beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 27 mei 2025 houdende voorbereiding van de beslissing van de gemeenteraad houdende goedkeuring Kerkenbeleidsplan Overijse
- Goedkeuring van het kerkenbeleidsplan Overijse door de Vicariale raad en hulpbisschop op 10 juni 2025

Relevante documenten

- Kerkenbeleidsplan basispresentatie Parcum
- Jaarkalender kerkbezetting parochies Overijse
- Overzicht ramingen noodzakelijke instandhoudingswerken
- Verslagen stuurgroep Kerkenbeleidsplan van 3 mei 2024, 9 juli 2024, 10 september 2024, 28 november 2024, 22 januari 2025 en 10 april 2025
- Kerkenbeleidsplan Overijse (**zie extranet raadsleden**)

Feiten

Het erediensdecreet bepaalt dat elke gemeente vanaf 1 juni 2025 een kerkenbeleidsplan dient te hebben. Een kerkenbeleidsplan is een schriftelijk document dat een lokaal gedragen langetermijnvisie bevat voor alle parochiekerken op het grondgebied van de gemeente. Het kerkenbeleidsplan dient goedgekeurd te worden door het representatief orgaan van de rooms-katholieke eredienst en door het gemeentebestuur.

Dit voorstel biedt een kader voor het toekomstgericht beheer van de volgende gebouwen bestemd voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van Overijse:

- Parochiekerk Sint-Martinus, Overijse-centrum;
- Pastorie Sint-Martinusparochie, Overijse-centrum;
- Bedevaartskerk Onze-Lieve-Vrouw, Jezus-Eik;
- Pastorie Onze-Lieve-Vrouwparochie, Jezus-Eik;
- Mariahof en kapellen, Jezus-Eik;
- Parochiekerk Sint-Magdalena, Eizer;
- Parochiekerk Sint-Michiel, Terlanen;
- Parochiekerk Sint-Bernardus, Tombeek;
- Parochiekerk Sint-Joost, Maleizen.

Alle hierboven vermelde gebouwen werden geïnventariseerd en geïnspecteerd door de dienst Facilitair Beheer van het lokaal bestuur Overijse en Monumentenwacht Vlaams-Brabant. Daarbij werd niet alleen de bouwkundige toestand geëvalueerd, maar ook de erfgoed- en cultuurhistorische waarden werden in kaart gebracht. Op basis van de inspectieverslagen werd een raming gemaakt van de noodzakelijke instandhoudingswerken. Tegelijk werd in 2024, onder begeleiding van Parcum, een stuurgroep samengesteld met vertegenwoordigers van het lokaal bestuur Overijse, het centraal kerkbestuur en vertegenwoordigers van de kerkelijke overheid. Deze stuurgroep onderzocht eveneens welke noden en mogelijkheden er bestaan voor her- of nevenbestemming van deze gebouwen, en dit met oog op een gedragen en duurzaam beleid. De stuurgroep kwam op regelmatige tijdstippen samen en ging in dialoog met alle betrokken partijen. De overlegmomenten vonden plaats op: 3 mei 2024, 9 juli 2024, 10 september 2024, 28 november 2024, 22 januari 2025 en 10 april 2025.

Het kerkenbeleidsplan werd op 27 mei 2025 voor goedkeuring overgemaakt aan het bisdom en werd op 10 juni 2025 door de Vicariale raad en hulpbisschop goedgekeurd.

Motivering

Het religieus erfgoed van de gemeente Overijse vormt een essentieel onderdeel van het lokale culturele landschap. In een context van maatschappelijke veranderingen en dalende participatie aan de rooms-katholieke eredienst is het echter noodzakelijk om het gebruik en het beheer van deze gebouwen duurzaam te herdenken.

Het pastoraal plan geeft echter aan dat alle kerkgebouwen in Overijse (deels) benut worden in kader van religieuze activiteiten en dat momenteel geen enkel gebouw in aanmerking komt voor herbestemming. Het centrale kerkbestuur staat echter wel open voor nevenbestemmingen.

Het voorstel omvat om voor elk gebouw een participatietraject op te starten waarbij men de lokale noden in kaart brengt. Het nevengebruik zal maximaal worden nagestreefd en gestimuleerd. Hiervoor werden de randvoorwaarden duidelijk omschreven in het plan.

Bijkomende investeringen (naast de huidige voor instandhouding voorzien in het nieuwe meerjarenplan) of herbestemmingen, zijn slechts verantwoord als blijkt dat de bezettingsgraad van de gebouwen sterk kan worden verhoogd en/of belangrijke noden worden ingevuld (met andere woorden als ze ook renderen/meerwaarde brengen).

Naast de zoektocht naar nevenbestemmingen voor de optimalisatie in ruimtegebruik is er een aanzienlijke hoeveelheid instandhoudingswerken noodzakelijk. Het is belangrijk dat het meerjarenplan een financieel kader vastlegt waarbinnen de administratieve diensten volgens prioriteit de inbreuken kunnen aanpakken. Een door de gemeenteraad goedgekeurd actueel kerkenbeleidsplan is dan ook noodzakelijk om als eigenaar in aanmerking te komen voor subsidies of premies, zowel voor beschermde kerken (Agentschap Onroerend Erfgoed) als voor niet-beschermde kerken (Agentschap Binnenlands Bestuur). Daarom kan de

gemeenteraad enkel goedkeuring geven aan investeringsuitgaven voor de gebouwen van de eredienst waarvoor overeenstemming bestaat over de toekomstige functie zoals vermeld in het actuele kerkenbeleidsplan.

De stuurgroep zal instaan voor de opvolging van het goedgekeurde kerkenbeleidsplan en het bevorderen in de uitvoering ervan. De rapportage zal gebeuren aan het decretaal overleg waarvan het verslag steeds bezorgd wordt aan het college van burgemeester en schepenen en het centrale kerkbestuur. Wijzigingen aan het kerkenbeleidsplan worden vanuit de stuurgroep geadviseerd en opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door het bisdom en door de gemeenteraad van Overijse.

Financiële aspecten

De mogelijke financiële implicaties dienen vertaald te worden in het volgende meerjarenplan. De noodzakelijke investeringen voor de instandhouding van de kerkgebouwen werden in kaart gebracht op basis van de inspectieverslagen van Monumentenwacht. Het is belangrijk dat het meerjarenplan voor de gebouwen in eigendom van de kerkbesturen een enveloppe vaststelt voor haar tussenkomst in de investeringen via investeringstoelagen (2026-2031). Om te voldoen aan alle opmerkingen van Monumentenwacht inzake de instandhouding van de vier kerkgebouwen in eigendom van de kerkbesturen is een investeringsbedrag van ongeveer 2,3 mio euro nodig. Daarin zijn geen aanpassingswerken in het kader van bijkomend nevengebruik voorzien. Uit deze vooropgestelde investeringen schuift de dienst Facilitair Beheer een lijst met prioritair aan te pakken werken naar voren, voor een totaalbedrag van ongeveer 280.000 euro. Deze investeringen kunnen mogelijk in aanmerking komen voor een subsidie van maximaal 30%. Teneinde de nodige ruimte te laten voor mogelijke aanpassingswerken in functie van nevengebruik, dient een totale investeringstoelage van 350.000 euro te worden voorzien in de meerjarenplannen van de kerkbesturen.

Daarnaast is een investeringsbedrag van 3,3 mio euro nodig voor de instandhoudingswerken aan de gebouwen in eigendom van de gemeente. Gezien de visie bestaat om deze gebouwen ook op de langere termijn te blijven inzetten in functie van de eredienst, worden deze investeringen door de dienst Facilitair Beheer allen als prioritair gezien. Deze kredieten dienen niet als investeringstoelage voor de kerkfabrieken te worden voorzien, maar dienen mee opgenomen te worden in de gemeentelijke investeringsbudgetten voor het meerjarenplan. De investeringen aan beschermde gebouwen kunnen in aanmerking komen voor een maximale subsidie van 60%.

BESLUIT

Met 23 stemmen voor (Vera De Man, Inge Lenseclaes, Leo Van den Wijngaert, Joke Lenseclaes, Jan De Broyer, Jeroen Van San, Filip Boon, Danny De Kock, Sven Willekens, Leen Gillis, Peter Lombaert, Stefan Vanderlinden, Yves de Marnix de Sainte Aldegonde (Graaf), Myriam Vanderlinden, Pierre-Emmanuel Dumont de Chassart, Joris Kelchtermans, Alan Pauwels, Jan Van Brabant, Kryne Dekock, Tom Hanssens, Nele Demartelaere, Miranda Cornet, Sophie Lafosse), 2 onthoudingen (Tim Vloebergh, Alexandra Claeys)

Na beraadslaging,

Enig artikel

De gemeenteraad keurt het als bijlage toegevoegde Kerkenbeleidsplan Overijse goed.

BIJLAGEN

20240503_Overleg_kerkenbeleidsplan (2).pdf, 20240709_Verslag overleg gemeente CKB (4).pdf, 20240910_Verslag stuurgroep kerkenbeleidsplan (3).pdf, 20241128_Verslag stuurgroep kerkenbeleidsplan (2).pdf, 20250122_Verslag stuurgroep kerkenbeleidsplan.pdf, 20250410_Verslag stuurgroep kerkenbeleidsplan.pdf, 2025606_Kerkenbeleidsplan_singlepage (1).pdf, Basispresentatie Parkum

kerkenbeleidsplan.pdf, Doorlopende jaarkalender parochies Overijse v2.3.pdf,
Instandhoudingswerken erfgoed.pdf

Gedaan in zitting van: **23 juni 2025**.

Namens de gemeenteraad
Dieter Vanderhaeghe
algemeen directeur

Inge Lenseclaes
burgemeester
(ingevolge de delegatiebeslissing
van 12 augustus 2020 van de
voorzitter van de gemeenteraad)